

Det samlede medie billede af muslimer er negativt

Kristina Weibel, forskningsassistent ved SFI, har sammen med kolleger undersøgt fire dagblades omtale af muslimer og islam konkluderer, at negative vinklinger og generaliseringer dominerer

interview

AF MORTEN MIKKELSEN

mikkelsen@k.dk

● **Der er i journalistik et tilstræbt ideal om objektivitet. Hvad bygger I det på, når I vurderer, at 58 procent af artikler, debatindlæg, ledere og kommentarer er negative over for muslimer?**

► Vi har set på en række forskellige ting. Artiklens sprog, hvilke personer der er citeret, hvilke billeder artiklerne illustreres med, og hvilken overskrift og manchete artiklen har. Hvis de kilder, som er interviewet, er med til at frem-

◀ Kristina Weibel. — Foto: SFI.

stille sagen fra to sider, be- tragter vi artiklen som neutral. Men vi ser mange tek- ster, som er ensidigt negativ og reproducerer en stereotyp opfattelse af muslimer.

● **Men det er kun de jour-**

MUSLIMER I MEDIERNE

► En ny undersøgelse fra SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd analyserer, hvordan muslimer og islam fremstilles i fire danske dagblade.

► Over en periode på to måneder i efteråret 2011 har forskerne gennemgået 300 artikler, debatindlæg, ledere og kommentarer fra Ekstra Bladet, Morgenavisen Jyllands-Posten, Politiken og Kristeligt Dagblad.

► Otte procent af teksterne vurderer forskerne som positive over for muslimer og islam, 58 procent som negative og de resterende 34 procent neutrale.

nalistiske artikler, som tilstræber objektivitet og bygger på et ideal om at høre alle parter. Debatindlæg og kommentarer er i sagens natur partsindlæg fra én bestemt afsender. Blander I ikke genrerne sammen?

► Vi har ønsket at undersøge, hvordan muslimer og islam overordnet set bliver omtalt i danske medier. Derfor hører debatindlæg og ledere også med i vores undersøgelse. Vi ser mange generaliseringer, for eksempel at ordet muslim bliver kædet sammen med ordet terrorist, eller at teksterne har en underforstået præmis om, at etnisk dan-

ske kvinder er frigjorte, mens muslimske kvinder er kuede og undertrykte.

● **Kunne der ikke være rent objektive grunde til, at islam nævnes i sammenhæng med terrorisme eller undertrykte kvinder?** ► Det har vi ikke belæg for at sige noget om. Vi ser udelukkende på, hvilket overordnet billede det er med til at tegne.

● **Er der en forskel på de fire dagblade, I har undersøgt, eller er linjen nogenlunde den samme?**

► Der er flest artikler, ledere og debatindlæg om muslimer i Jyllands-Posten og derefter

Kristeligt Dagblad, Politiken og Ekstra Bladet. Med hensyn til teksternes indhold vurderer vi, at Jyllands-Posten og Ekstra Bladet har den mest negative fremstilling af muslimer.

● **Du har sagt, at medierne skaber et ”dem og os”. Er det typisk den modstilling, som placerer en religiøs gruppe, muslimer, på den ene side og en national eller etnisk gruppe, danskere, på den anden?** ► Ja, der er flere eksempler på, at muslimer opstilles som modpol til danske værdier.

● **Du bygger blandt andet**

dine vurderinger på, at almindelige muslimer sjældent kommer til orde i artikler om islam. I stedet hores repræsentanter for muslimske organisationer. Er det ikke gængs for journalistik om alle grupper? For eksempel at når dagpengemodtagere er til debat, er det typisk politikere, eksperter og fagforeninger, der får taletid?

► Jeg kan ikke sige noget om, hvorvidt det er gængs. Men konsekvensen er, at der findes en stor gruppe ”normale” muslimer, som ikke føler sig repræsenteret af organisationerne, og som er meget lidt synlige i medierne.

Tv-dokumentar: Fattige etiopiske forældre lokket til adoption

To etiopiske søskende blev bortadopteret, selvom de havde forældre. Politiker og jurist efterlyser skærpet kontrol med adoptioner

AF BRITTA SØNDERGAARD

soendergaard@k.dk

De to søskende, fireårige Masho og toårige Roba, har kærlige forældre, som begge er smittet med hiv. De bliver afleveret på et børnehjem og bortadopteret til et dansk ægtepar i Holbæk, fordi forældrene får at vide, at de kun har fem år tilbage at leve i. Historien ender grueligt galt. Masho reagerer voldsomt på den tvungne adskillelse fra de biologiske forældre og er i dag anbragt på en dansk døgninstitution. Hjemme i Etiopien fortryder forældrene, at de lod sig overtale til at bortadoptere deres børn. Fire et halvt år efter adoptionen er deres helbred nemlig forbedret takket være ny medicin.

Den ny film ”Mercy, Mercy” har fulgt en adoption og dens tragiske konsekvenser.

Jurist i Amnesty International Claus Juul mener, at filmen og flere andre historier om mislykkede adoptioner bør få politikere til at overveje de internationale adoptioner. Han peger på, at hele forløbet i historien strider mod Børnekonventionen og den såkaldte Haagerkonvention, der regulerer internationale adoptioner.

”Når den biologiske familie stadig lever, så skal det være undtagelsen, at børn bortadopteret. Kun tvingende hensyn til barnets ve og vel bør kunne medføre international adoption. Filmen skildrer det store barns sorg over at blive skilt fra sine forældre. Hvis man benyttede samme praksis over for større børn, så ville man strengt taget karakterisere det som bortførelse. Børnene tager intetanende med de to fremmede, hvide mennesker, som de ikke kan tale med,” siger Claus Juul.

Også Venstres socialpolitiske ordfører, Eyvind Vesselbo, efterlyser på baggrund af filmen, at de danske myndigheder har bedre kontrol med danske adoptionsfirmaers arbejde i fattige u-lande.

”Filmen viser, at Danmark ikke har styr på, hvad der foregår. Jeg går ind for adoption, men jeg går ikke ind for menneskehandel. I mange af de lande, vi adopterer fra, er der mangel på børn, fordi middelklassen er så stor og også adopterer børn. De danske myndigheder bør sikre, at adoptivbørn får bedre vilkår,” siger Eyvind Vesselbo. Merete Laubjerg, der for-

sker i international adoption ved Institut for Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet, mener, at internationale adoptioner har udviklet sig til så stort et etisk problem, at politikerne bør stille dem i bero i en periode.

”Adoptionerne bygger på en misforstået opfattelse af, at de danske adoptivforældre skal eje børnene. Hele systemet med lukkede adoptioner betyder, at børnene ikke kan bevare kontakten til de biologiske forældre og den baggrund, de kommer fra. Det er et voldsomt overgreb mod barnet, som har tragiske konsekvenser,” siger Merete Laubjerg.

Det har ikke været muligt at få en kommentar fra social- og integrationsminister Karen Hækkerup (S). Men kon- torchef Trine Hede fra Familienstyrelsen fremhæver, at der ligger en smertefuld historie bag en hvilken som helst adoption.

”Det er ikke nødvendigvis mere etisk forsvarligt, at de adopterede børn er hittebørn. Der kan være gode grunde til, at forældre vælger at bortadoptere deres børn. Men det afgørende er, at de er indforstået med beslutningen og dens konsekvenser. Derfor har de danske myndigheder i 2012 indskærpet de bureauer, der arbejder i Etiopien, at de skal gennemføre en ekstra samtale med de biologiske forældre, så de er klar over konsekvenserne af adoptionen,” siger Trine Hede.

Hun henviser også til, at det danske samarbejde med det børnehjem, de to etiopiske børn kommer fra, er indstillet.

Organisationen DanAdopt afviser, at den nye film giver et retvisende billede af adoptioner i Etiopien.

”Ingen kan se filmen uden at blive dybt berørt. Alle parter efterlades som fortabte og står tilbage i en dybt ulykkelig situation. Men det er DanAdopts klare holdning, at filmen på ingen måde er repræsentativ for international adoptionsformidling i Danmark. Adoptionen er foregået for omkring fem år siden. I dag er meget ændret både i Danmark og Etiopien,” lyder det fra organisationen i en pressemeddelelse.

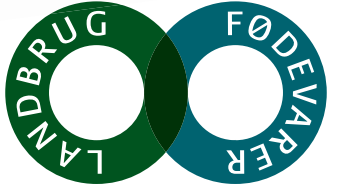
Filmen ”Mercy, Mercy” vises mandag den 26. november klokken 20 på TV 2

I Kina er det almindelig høflighed at bøvsе efter maden for at vise sin tilfredshed. Men hver gang en ko bøvsеr, udleder den metan, som er en af de drivhusgasser, der bidrager til den globale opvarmning. Kunststykket er at få kørner til at bøvsе mindre – uden at de giver mindre mælk. Og det lykkes i den grad for danske køer, der producerer mindre metan pr. liter mælk end andre køer. Faktisk så meget mindre, at det bidrager positivt til vores nationale CO₂-regnskab. Velbekomme.

Kan vi redde atmosfæren ved at bøvsе lidt mindre?

Fremtiden er ikke så sort, som den har været.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, agro- og fødevarerindustrien i Danmark.